

Салтановська С.В.

вчитель історії,

Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 26

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УРОКІВ ІСТОРІЇ

Однією з основних тенденцій розвитку освіти є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). І це й не дивно, адже сучасні учні – діти інформаційного суспільства, народжені у еру комп'ютерів, планшетів і смартфонів. Тому володіння вчителем сучасними ІКТ є вимогою відповідності сучасному етапу розвитку не лише освіти, але й науки та суспільства в цілому.

Та досить часто вчителеві важко самотійно виокремити серед усього розмаїття засобів ІКТ ті, володіння якими є не просто бажаними, але й необхідними.

Метою статті є розгляд засобів ІКТ, які стануть у нагоді вчителеві історії при підготовці та проведенні уроків.

Питання використання ІКТ на уроках інформатики досліджували у своїх публікаціях А. Є. Ачкасов [1], Л. А. Грицюк, В. О. Дрібниця, О. П. Мокрогуз [3], А. В. Фоменко й ін.

При підготовці до уроку, оформленні конспектів звісно ж, найнеобхіднішим програмним засобом є текстові процесори. Особливу увагу слід приділити створенню: автозмісту; списку використаних джерел; виноска. Тобто, серед питань, які потребують особливої уваги можна виокремити, окрім, звісно ж, форматування, ще й посилання.

Безпосередньо ж при проведенні уроків історії найпоширенішим засобом ІКТ є мультимедійні презентації. Серед переваг їх використання можна назвати підвищення продуктивності уроку – збільшення його темпу, адже дані, які вчитель мусив писати на дошці, вже зафіксовано на слайдах. Окрім цього, завжди є можливість повернення назад, відновлення попередніх відомостей у разі необхідності. Використання презентацій надає можливість задіяти у навчальному процесі одразу два види пам'яті – аудіальну і візуальну, що сприяє кращому засвоєнню інформації.

Для вчителя історії також необхідно використовувати різноманітні фільми. Це сприяє створенню відповідного «емоційного зв'язку» з матеріалом, що вивчається. Але у зв'язку із обмеженістю часом вчитель повинен вміти створювати «нарізки», тобто йому необхідні навички роботи з засобами створення та обробки відеофайлів.

Вчитель історії, як ніхто інший, потребує також вмінь роботи з програмами для створення різних схем, хронологічних послідовностей. Яскравим прикладом таких ІКТ є карти знань.

Перевірка засвоєння знань, ефективна та раціональна організація різноманітних опитувань неможлива використання відповідних засобів ІКТ, що надають можливість суттєво зекономити час.

Цікавою є програма розвитку ІК-компетентностей викладачів та вчителів [2], згідно з якою слухачі опановують основи теорії й практики проектування цифрових освітніх ресурсів:

– за допомогою локальних програмних засобів – на прикладі підготовки до друку конспектів лекцій з певної дисципліни як текстового документа складної структури (навички форматування за допомогою стилів, додавання автозмісту тощо) у середовищі текстового процесору MS Word/LO Writer, розробки презентації до лекції (уроку) у середовищі редактора слайдових презентацій MS PowerPoint/LO Impress, розробки електронного журналу викладача (вчителя) у середовищі табличного процесору MS Excel/LO Calc, проектування інтерактивного електронного підручника за допомогою програмного засобу SunRav;

– за допомогою мережних (хмарних) програмних засобів – розробки електронного навчально-методичного комплексу з дисципліни у сховищі Google Drive (у тому числі Google Forms для анкетування й тестування), розкладу зайнятості – календаря подій викладача (вчителя) за допомогою сервісу Google Calendar, персонального сайту-візитки викладача (вчителя) за допомогою ресурсу Google Sites.

Розглянуті засоби повністю вичерпують наведені науковцями форми використання ІКТ на уроках суспільствознавчих дисциплін [3, с. 32]: вивчення теми уроку учнями самостійно або в парах із допомогою певного програмного забезпечення; використання на уроці мультимедійних можливостей комп'ютера, що слугує наочним посібником; використання Інтернету, компакт-дисків для виконання лабораторно-практичної роботи, проекту, написання реферату, виконання будь-якого творчого завдання; проведення різноманітних опитувань, тестувань, тематичного оцінювання.

Також слід відзначити, що ІКТ постійно розвиваються і у 2012 році в Торонто було розроблено Fun Maps for Kids («Веселі карти для дітей») з використанням доповненої реальності. Тож тепер на черзі – реалізація подібних проектів і з історії.

Список використаних джерел:

1. Ачкасов А. Є Використання інформаційних технологій та технічних засобів навчання на уроках історії / Ачкасов А. Є. // План семінару вчителів історії загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів «Використання інформаційних технологій та технічних засобів навчання на уроках історії». – Х., 2011. – 22 с.
2. Мінтій І. С. Розвиток ІК-компетентностей викладачів педагогічних ВНЗ за програмою курсів підвищення кваліфікації «Інформаційно-комунікаційні технології в очно-дистанційному (комбінованому) навчанні» / Ірина Сергіївна Мінтій, Наталя Анатоліївна Хараджян, Світлана Вікторівна Шокалюк // Новітні комп'ютерні технології. – Кривий Ріг: Видавничий центр ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2017. – Том XV. – С. 240-244.
3. Мокрогуз О. П. ПК як універсальна складова оптимізації роботи вчителя (з практики запровадження комп'ютерних технологій на уроці історії) / О. П. Мокрогуз // Історія в школах України. – 2005. – № 1. – С. 32-36.